

Brukvovité

(*Brassicaceae*)

syn. křížaté (*Cruciferae*)

jednoleté až vytrvalé byliny, zřídka keříky,
sklon k modifikacím orgánů (bulvy, hlávky)

LISTY: střídavé nebo pouze přízemní (často v růžici), jednoduché i složené, bez palistů, často chlupaté či žláznaté, pletiva obsahují hořčičné glykosidy (sinigrin, sinalbin), z nich enzymem myrozinázou se uvolňují štiplavě vonící hořčičné silice

KVĚTY:

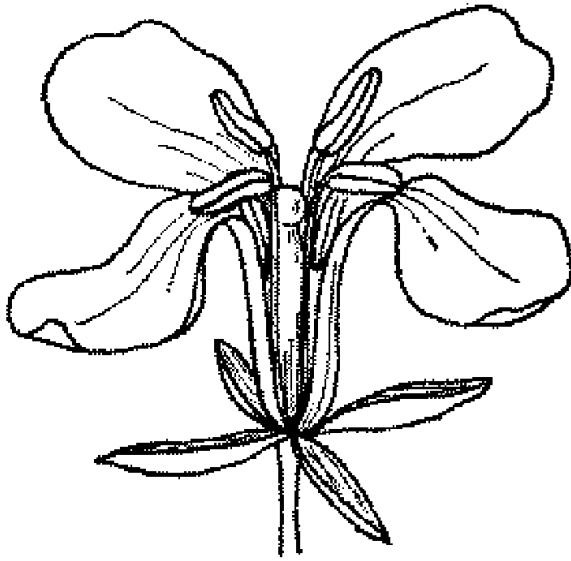
\oplus ♀ K 2+2 C 4 A 2+4 G <u>(2)</u>

- v hroznovitých květenstvích

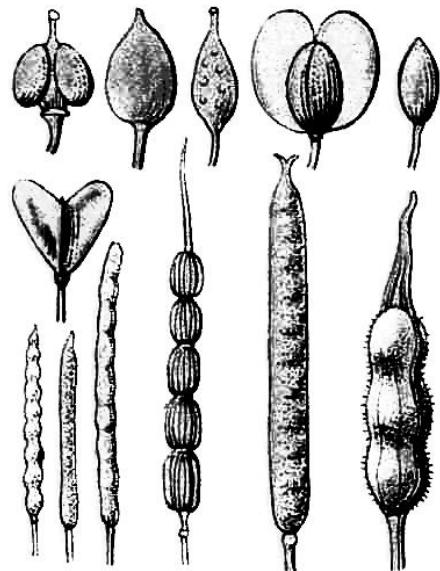
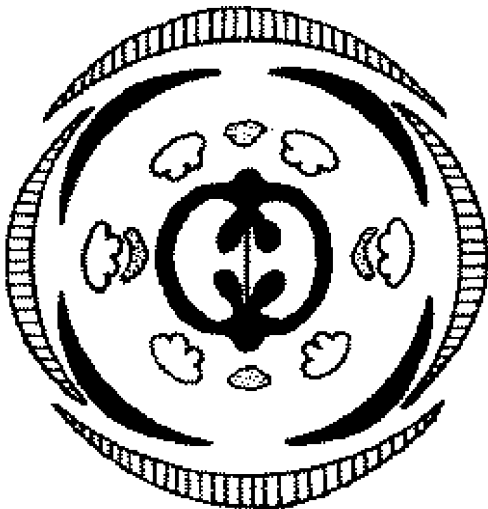
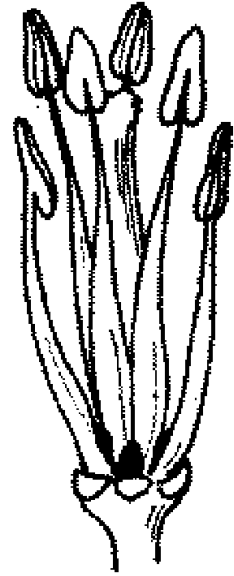
PLOD: šešule, šešulka, řidčeji struk nebo nažka

Brukvovité (*Brassicaceae*)

hořčice bílá

čtyřmocné
tyčinky

šešule a šešulky

ZÁSTUPCI:

brukev zelná (*Brassica oleracea*)

zelí hlávkové (*B. o.* var. *capitata*)

kapusta hlávková (*B. o.* var. *sabauda*)

kapusta růžičková (*B. o.* var. *gemmifera*)

kapusta kadeřavá (*B. o.* var. *sabellica*)

kedluben (*B. o.* var. *gongylodes*)

květák (*B. o.* var. *botrytis*)

brokolice (*B. o.* var. *italica*)

brukev řepka (*Brassica napus*)

řepka olejka (*B. n.* subsp. *napus*)

tuřín (*B. n.* subsp. *napobrassica*, *rapifera*)

brukev řepák vodnice (*Brassica rapa* subsp. *rapa*)

ředkev ohnice (*Raphanus raphanistrum*)

ředkev setá (*Raphanus sativus*)

ředkvička (*R. s.* convar. *radicula*)

ř. setá letní (*R. s.* convar. *sativus*)

ř. setá zimní (*R. s.* convar. *hybernus*)

hořčice polní (*Sinapis arvensis*)

hořčice setá (*Leucosinapis alba*)

vesnovka obecná (*Cardaria draba*)

kokoška pastuší tobolka (*Capsella bursa-pastoris*)

penízek rolní (*Thlaspi arvense*)

barborka obecná (*Barbarea vulgaris*)
česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*, *A. officinalis*)
křen selský (*Armoracia rusticana*)
řeřišnice luční (*Cardamine pratensis*)
řeřišnice hořká (*Cardamine amara*)
kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*)
řeřicha rumní (*Lepidium ruderale*)
huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*)
šedivka šedá (*Berteroa incana*)
úhorník mnohodílný (*Descurainia sophia*)
osívka jarní (*Erophila verna*)
hulevník lékařský, hulevníkovec 1. (*Sisymbrium officinale*, *Chamaeplium off.*)
rukevník východní (*Bunias orientalis*)
boryt barvířský (*Isatis tinctoria*)
tařice skalní (*Aurinia saxatilis*, *Alyssum saxatile*)
lnička drobnoplodá (*Camelina microcarpa*)
řepinka latnatá (*Neslia paniculata*)
měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*)
večernice (*Hesperis*)
katrán tatarský (*Crambe tataria*)
cheir (*Cheiranthus*)
fiala (*Matthiola*)
štěničník (*Iberis*)

brukev zelná (*Brassica oleracea*)

* krmná

b.z. var. větevnatá kapusta – *B.o.* var. *ramosa*

b.z. var. dřeňová kapusta – *B.o.* var. *medullosa*

b.z. var. jarmuz (kravské zelí) – *B.o.* var. *viridis*

* zelenina

b.z. var. růžičková kapusta – *B.o.* var. *gemmifera*

b.z. var. kedluben – *B.o.* var. *gongylodes*

b.z. var. květák – *B.o.* var. *botrytis*

b.z. var. brokolice – *B.o.* var. *italica*

b.z. var. zelí – *B.o.* var. *capitata*

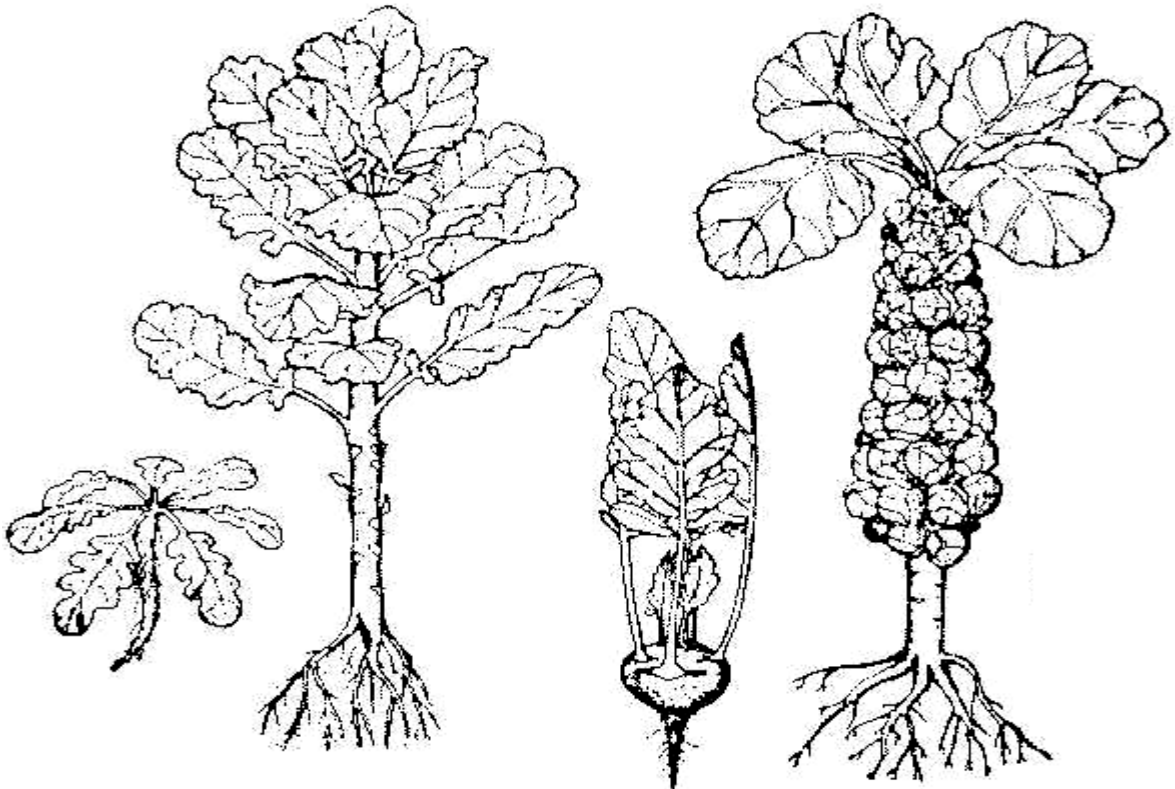
b.z. var. hlávková kapusta – *B.o.* var. *sabauda*

b. z. var. kadeřavá kapusta – *B.o.* var. *sabellica*

brukev zelná (*Brassica oleracea*)

brukev zelná (*Brassica oleracea*)

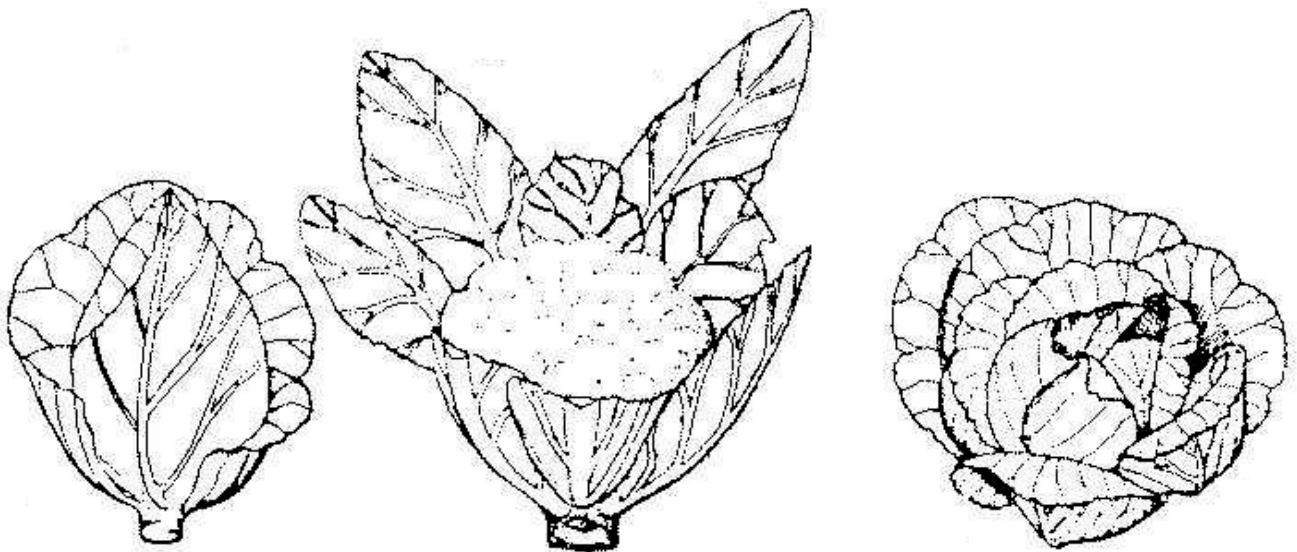

planá

jarmuz

kedluben

růžičková k.

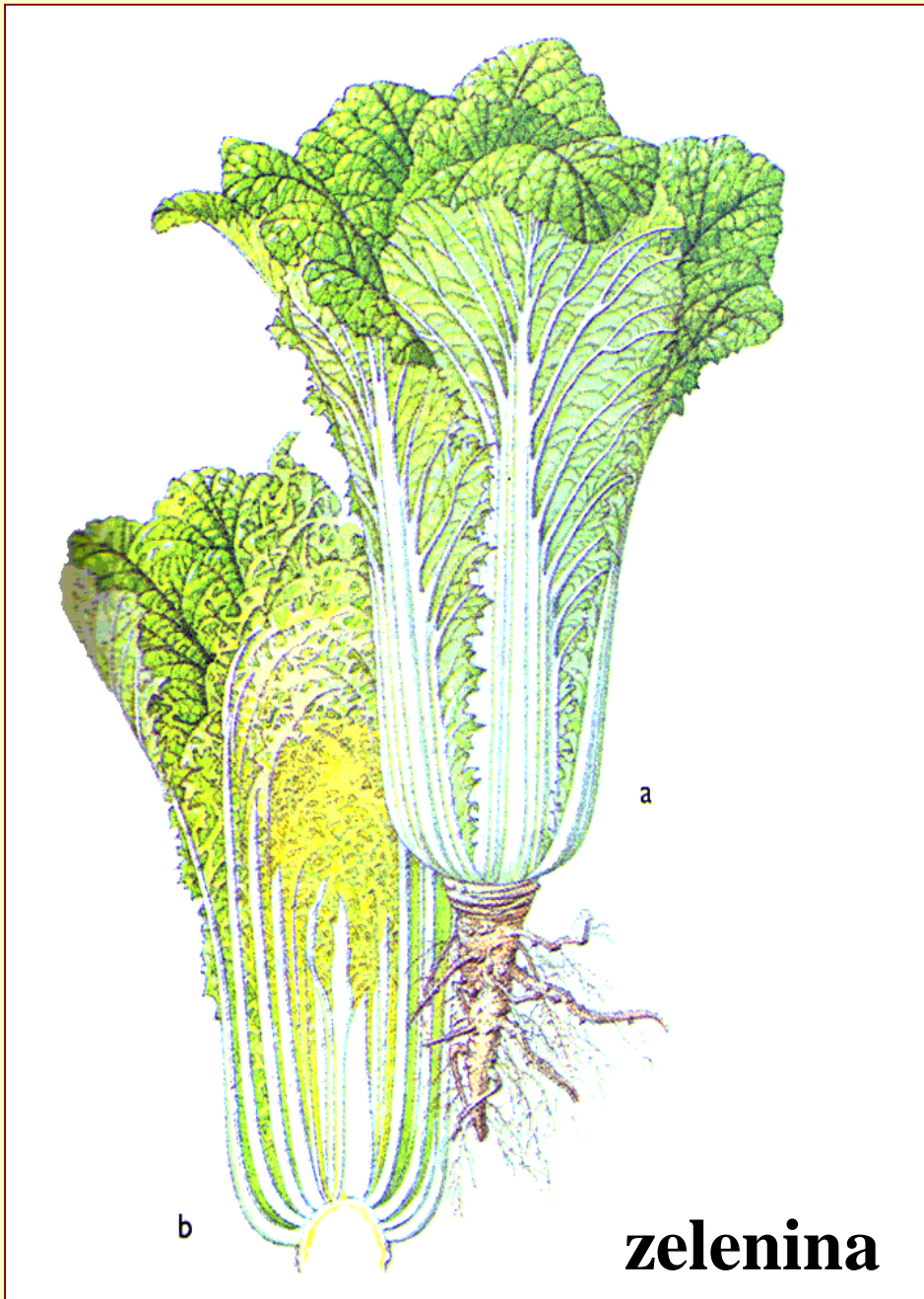

zelí

květák

hlávková k.

pekingské zelí (*Brassica pekinensis*)

brukev řepka (*Brassica napus*)

olejnina

Brukev řepák subsp. vodnice
(*Brassica rapa* subsp. *rapa*)

Brukev řepka subsp. tuřín
(*Brassica napus* subsp. *napobrassica*)

ředkev ohnice (*Raphanus raphanistrum*)

struk

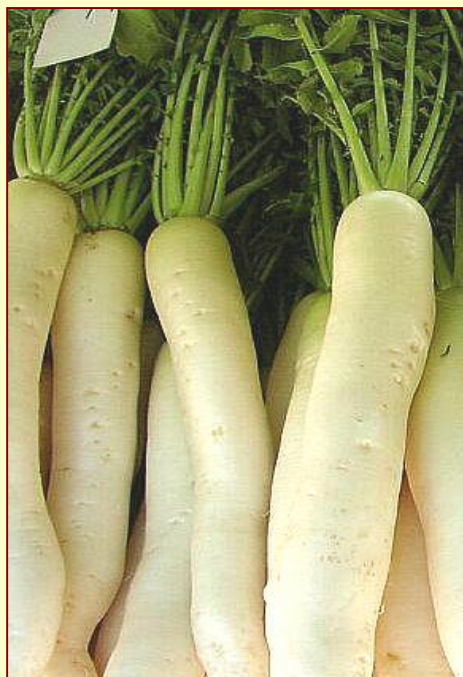

**polní plevel,
jedovatá**

ředkev setá (*Raphanus sativus*)

ředkev setá (*Raphanus sativus*)

hořčice polní (*Sinapis arvensis*)

lysé šešule s
kuželovitým
zobánkem

**polní plevel,
jedovatá**

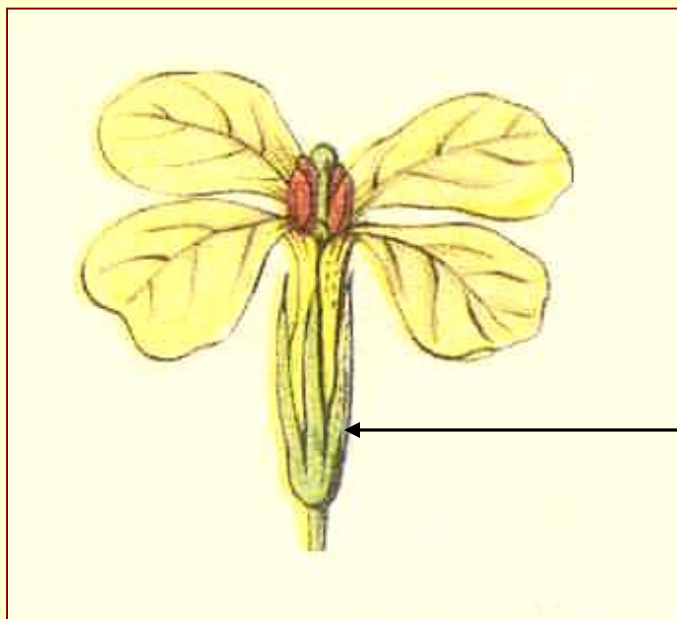
hořčice setá (h. bílá) (*Leucosinapis alba*)

štětinaté šešule
s plochým
zobánkem

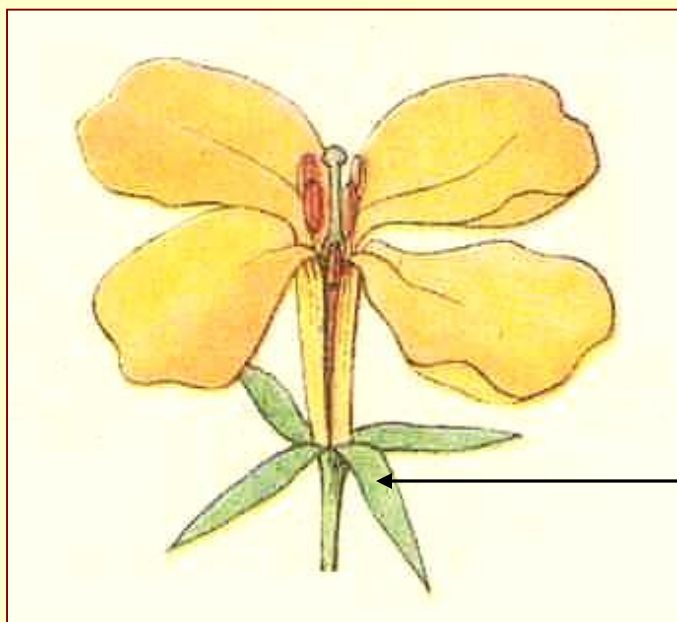
polní plodina, olejnina, koření

ředkev ohnice

kališní lístky
přitisklé

hořčice polní

kališní lístky
odstávají

vesnovka obecná (*Cardaria draba*)

plevel

šešulka

kokoška pastuší tobolka (*Capsella bursa pastoris*)

jednoletý plevel

penízek rolní (*Thlaspi arvense*)

**jednoletý plevel,
jedovatý**

česnáček lékařský (*Alliaria officinalis*, *A. petiolata*)

křen selský **(*Armoracia rusticana*)**

zelenina, jedovatý

barborka obecná (*Barbarea vulgaris*)

řeřišnice luční (*Cardamine pratensis*)

**luční plevel,
jedovatá**

kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*)

rozmnožovací
cibulky

osívka jarní (*Erophila verna*)

jarní efemer

hulevník lékařský **(*Sisymbrium officinale*)**

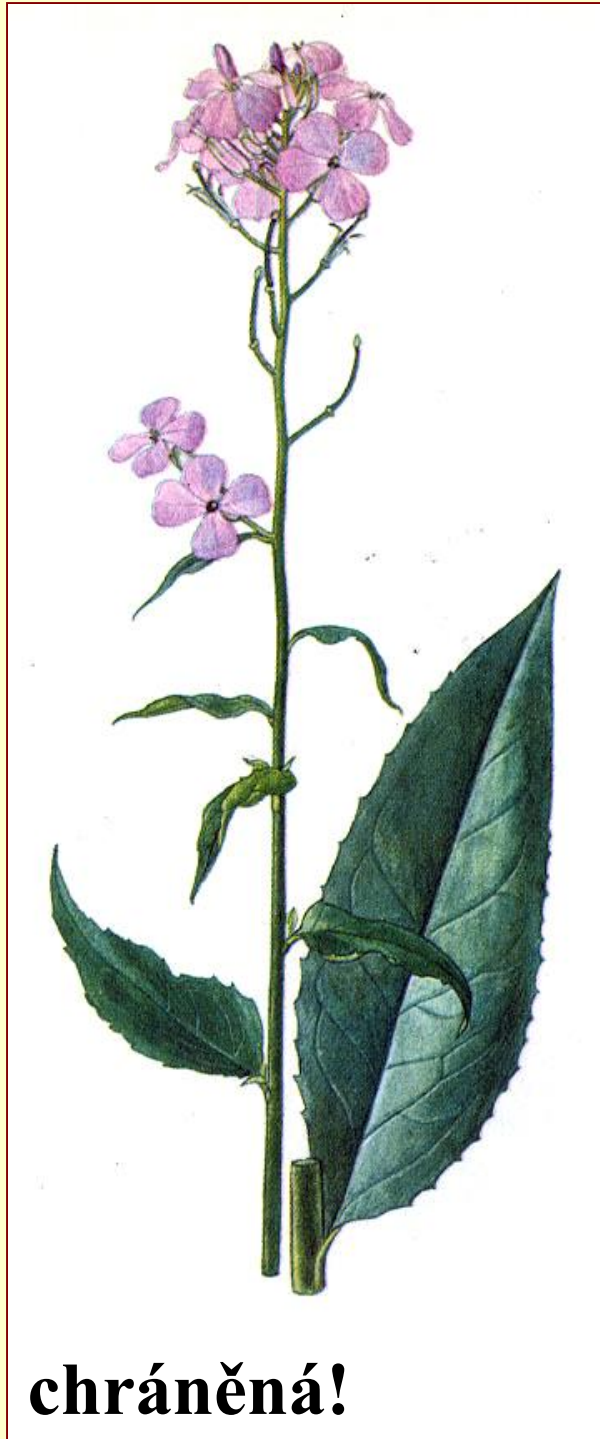
plevel, léčivý

měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*)

chráněná!

večernice vonná (*Hesperis matronalis*)

chráněná!

řeřicha rumní (*Lepidium ruderale*)

plevel

huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*)

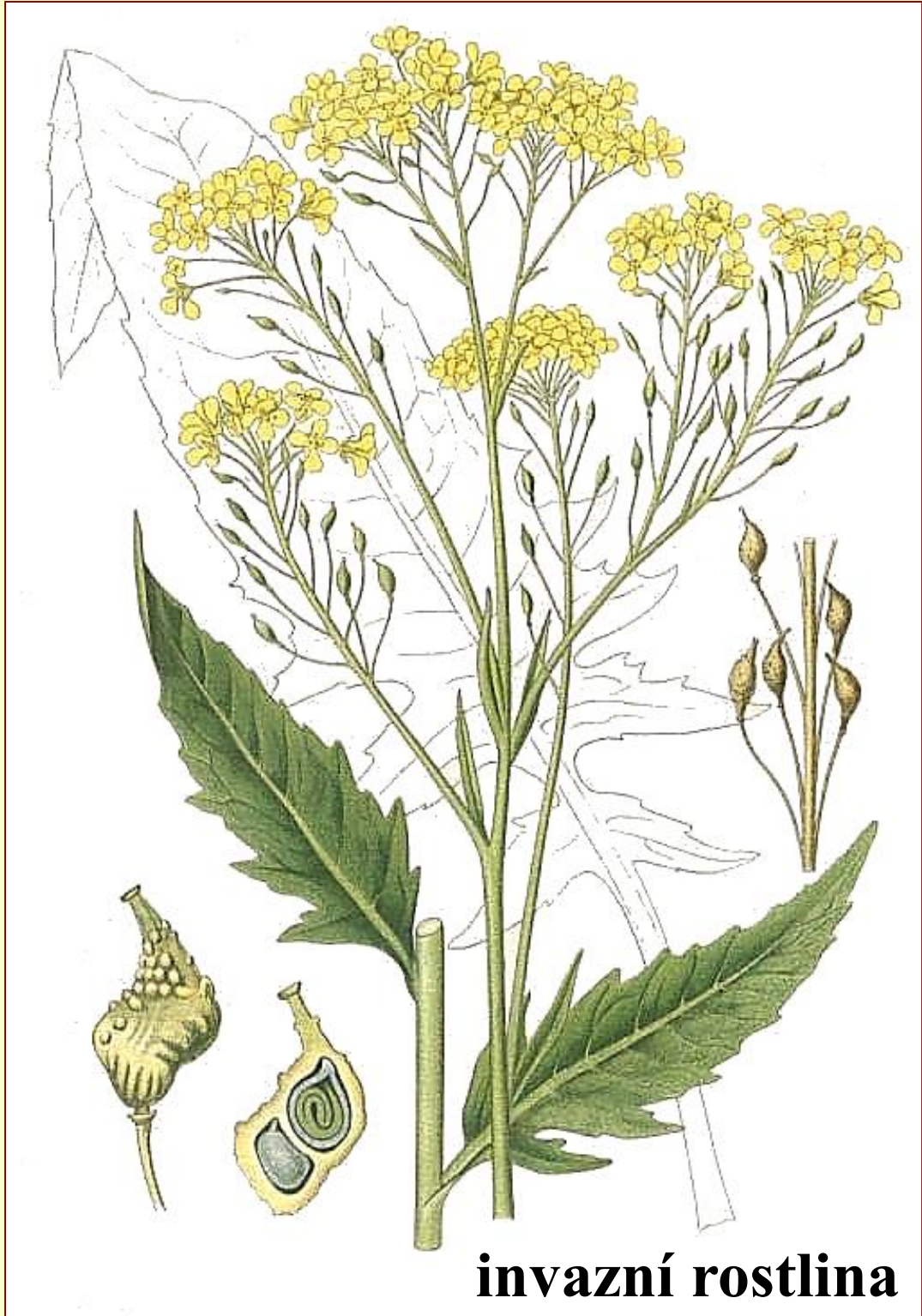
jarní efemer

šedivka šedá (*Berteroa incana*)

plevel

rukevník východní (*Bunias orientalis*)

invazní rostlina

rukevník východní (*Bunias orientalis*)

Slézovitě

(*Malvaceae*)

jednoleté až vytrvalé byliny, polokeře,
vzácně keře

LISTY: střídavé, celistvé nebo dlanitě
členěné, s palisty

KVĚTY:

⊕ ♂ K (5) nebo 5 C (5) nebo 5 A (∞) G (5-∞)

- většinou přítomen i kalíšek, korunní plátky
v poupěti

spirálně stočené, A srostlé v tyčinkovou
trubku

-květy jednotlivé v úžlabí listů nebo
v hroznovitých nebo

vrcholičnatých květenstvích

PLOD: poltivý plod rozpadající se v plůdky
nebo tobolka

ZÁSTUPCI:

sléz přehlížený (*Malva neglecta*)

sléz lesní (*Malva sylvestris*)

topolovka růžová (*Alcea rosea*)

proskurník lékařský (*Althaea officinalis*)

slézovec (*Lavatera*)

ibišek (*Hibiscus*)

bavlník (*Gossypium*)

sléz přehlížený (*Malva neglecta*)

sléz lesní
(*Malva sylvestris*)

sléz nizounký (*Malva pusilla*)

sléz pižmový
(*Malva moschata*)

topolovka růžová (*Alcea rosea*)

proskurník lékařský (*Althaea officinalis*)

Bobovité (*Fabaceae*)

(syn. motýlokvěté - *Papilionaceae*,
vikvovité - *Viciaceae*)

suchozemské byliny, keře, stromy i liány

Kořenová soustava: často mohutná, na kořenech bakteriální hlízky (*Rhizobium*)

LISTY: střídavé, obvykle složené (jednoduše zpeřené nebo trojčetné až dlanitě složené), často zakončené úponkou nebo hrotem, s palisty

KVĚTY:

↓ ♀ K (5) C 5 A (9)+1 n. (10) G 1

C - pavéza (1 horní korunní plátek)

- křídla (2 postranní volné párové lístky)

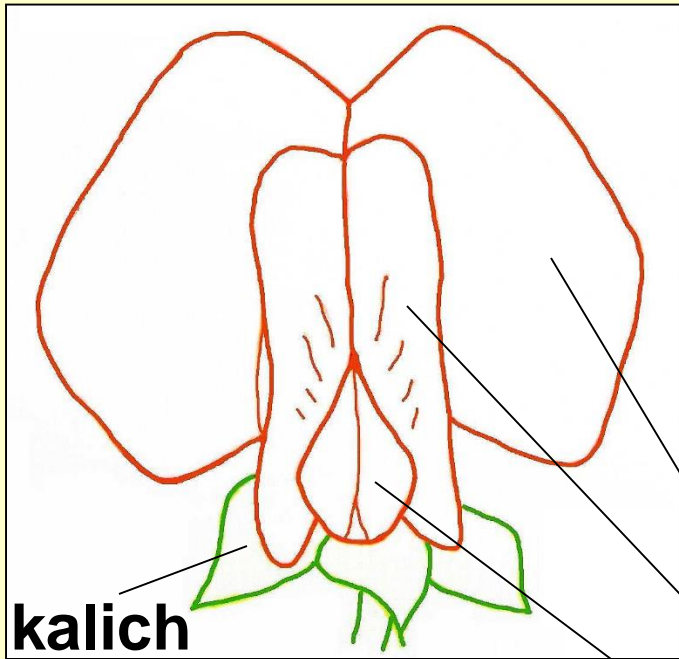
- člunek (2 spodní srostlé lístky)

květy v hroznovitých květenstvích (hrozen, okolík nebo strbouly)

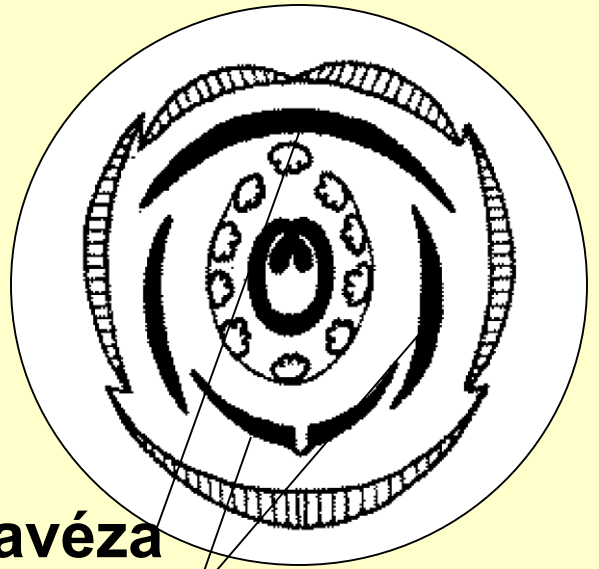
PLOD: lusk, struk

Bobovité (*Fabaceae*)

↓ ♀ K (5) C 5 A (9)+1 n. (10) G 1

kalich

pavéza

křídla

člunek

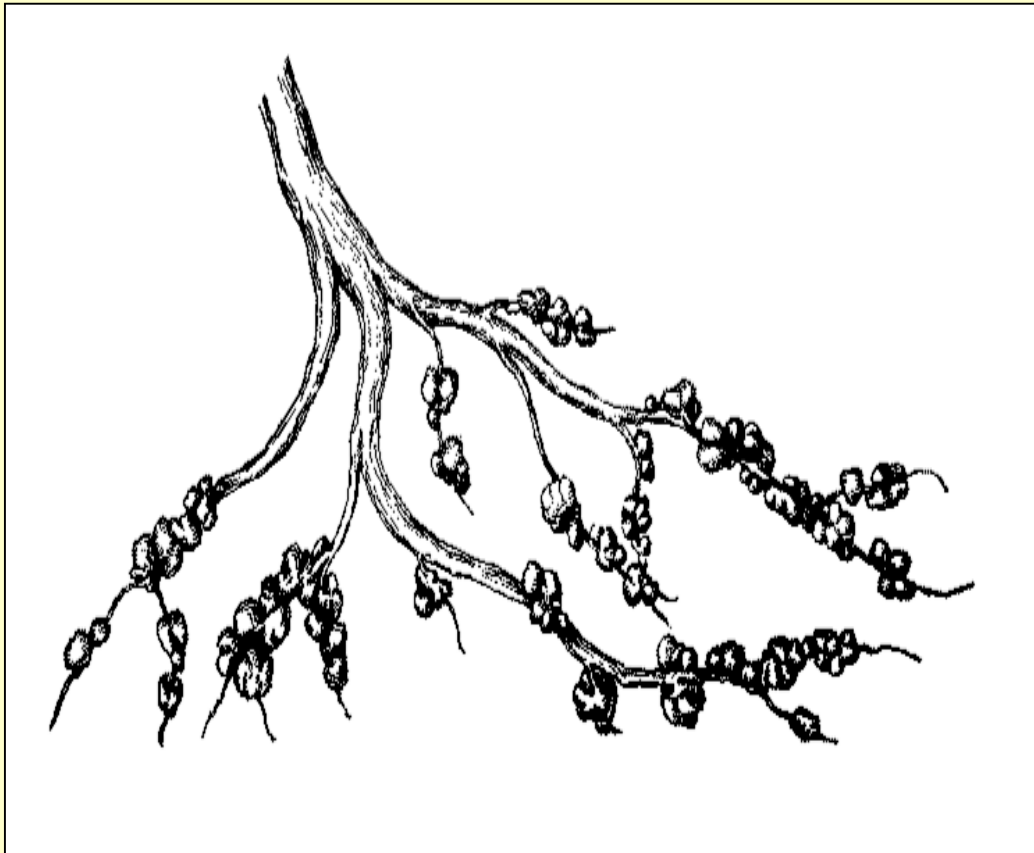

pavéza

křídla

člunek

Bobovité (*Fabaceae*)

nitrogenní hlízkovité bakterie
(*Rhizobium leguminosarum*)
na kořenech lupiny mnohoolisté

hrachor jarní (*Lathyrus vernus*)

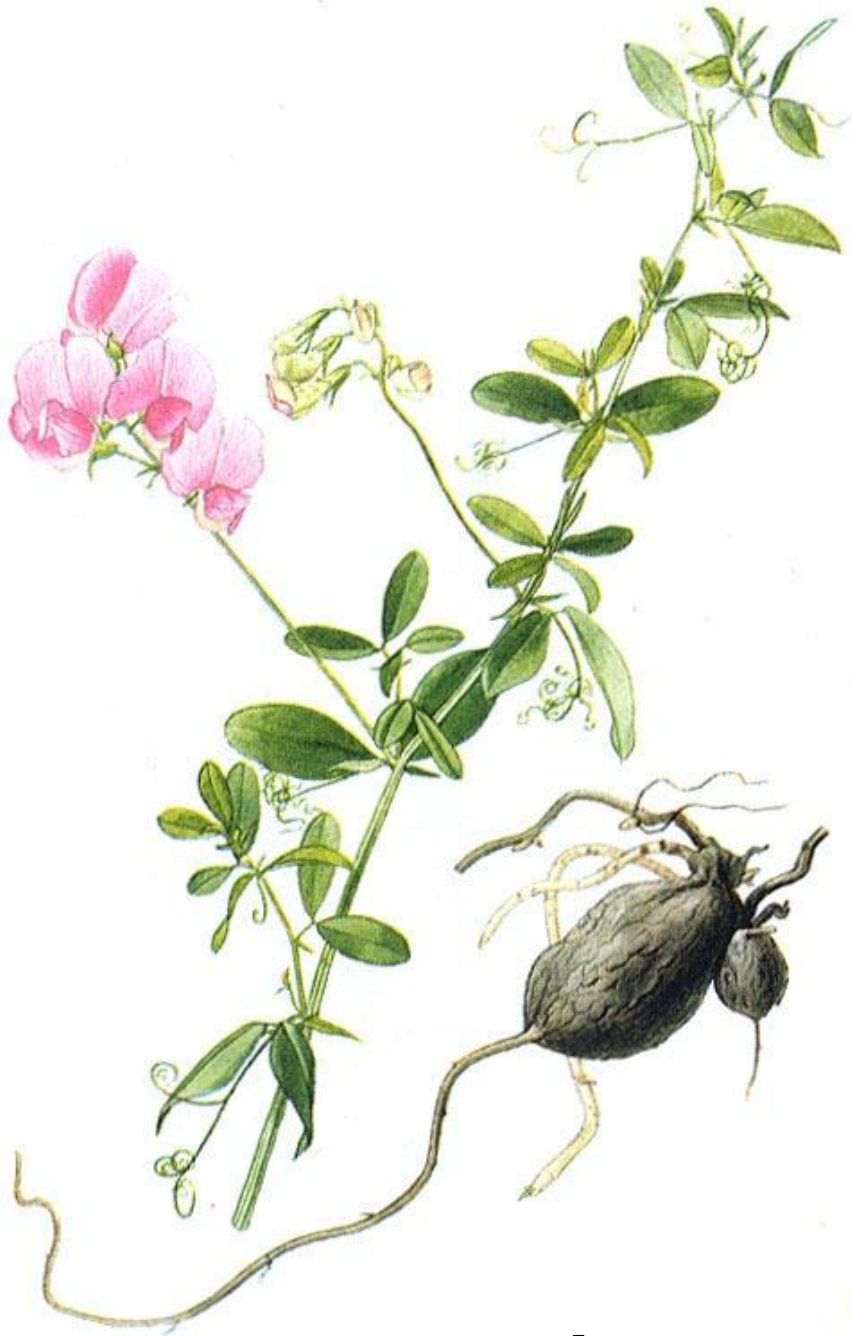
lesní bylina

hrachor luční (*Lathyrus pratensis*)

luční plevel

hrachor hlíznatý (*Lathyrus tuberosus*)

polní plevel

vikev ptačí **(*Vicia cracca*)**

luční bylina

višev huňatá (*Vicia villosa*)

pícnina

vikev plotní **(*Vicia sepium*)**

luční bylina

jednolitě fialové květy

jetel luční (*Trifolium pratense*)

jetel plazivý (*Trifolium repens*)

tolice setá (vojtěška) (*Medicago sativa*)

pícnina

tolice dětelová (*Medicago lupulina*)

pícnina

komonice lékařská **(*Melilotus officinalis*)**

**medonosná,
zpevňuje svahy**

komonice bílá **(*Melilotus albus*)**

štírovník růžkatý (*Lotus corniculatus*)

pícnina

čičorka pestrá (*Securigera varia*, *Coronilla v.*)

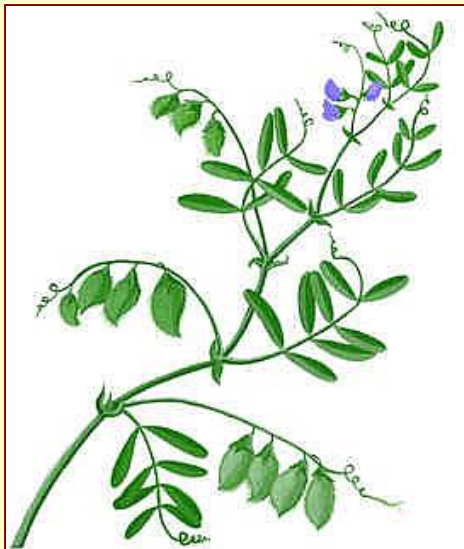
jedovatá! luční plevel

vičenec ligrus
(*Onobrychis viciifolia*)

pícnina

čočka kuchyňská (*Lens culinaris*)

luskovina

hrách setý (*Pisum sativum*)

luskovina, zelenina

hrách setý (*Pisum sativum*)

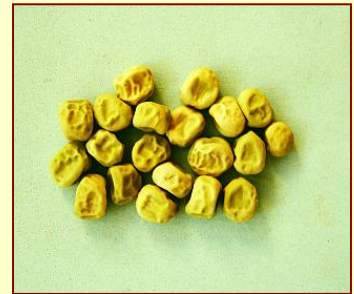
luskovina, zelenina

hrách setý (*Pisum sativum*)

“polní”

hrách setý rolní (*Pisum sativum* ssp. *sativum*)

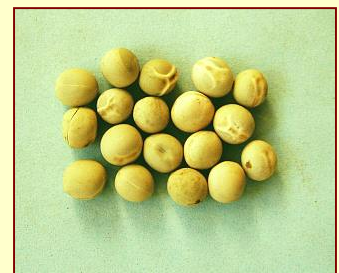
peluška (*P.s.* ssp. *s.* var. *speciosum*)

“zahradní”

hrách dřeňový (*P.s.* ssp. *s.* var. *medullare*)

hrách k vylupování (*P.s.* ssp. *s.* var. *sativum*)

hrách cukrový (*P.s.* ssp. *s.* var. *axiphium*)

hrách setý polní, peluška (*Pisum arvense*)

fazol obecný (*Phaseolus vulgaris*)

luskovina,
zelenina

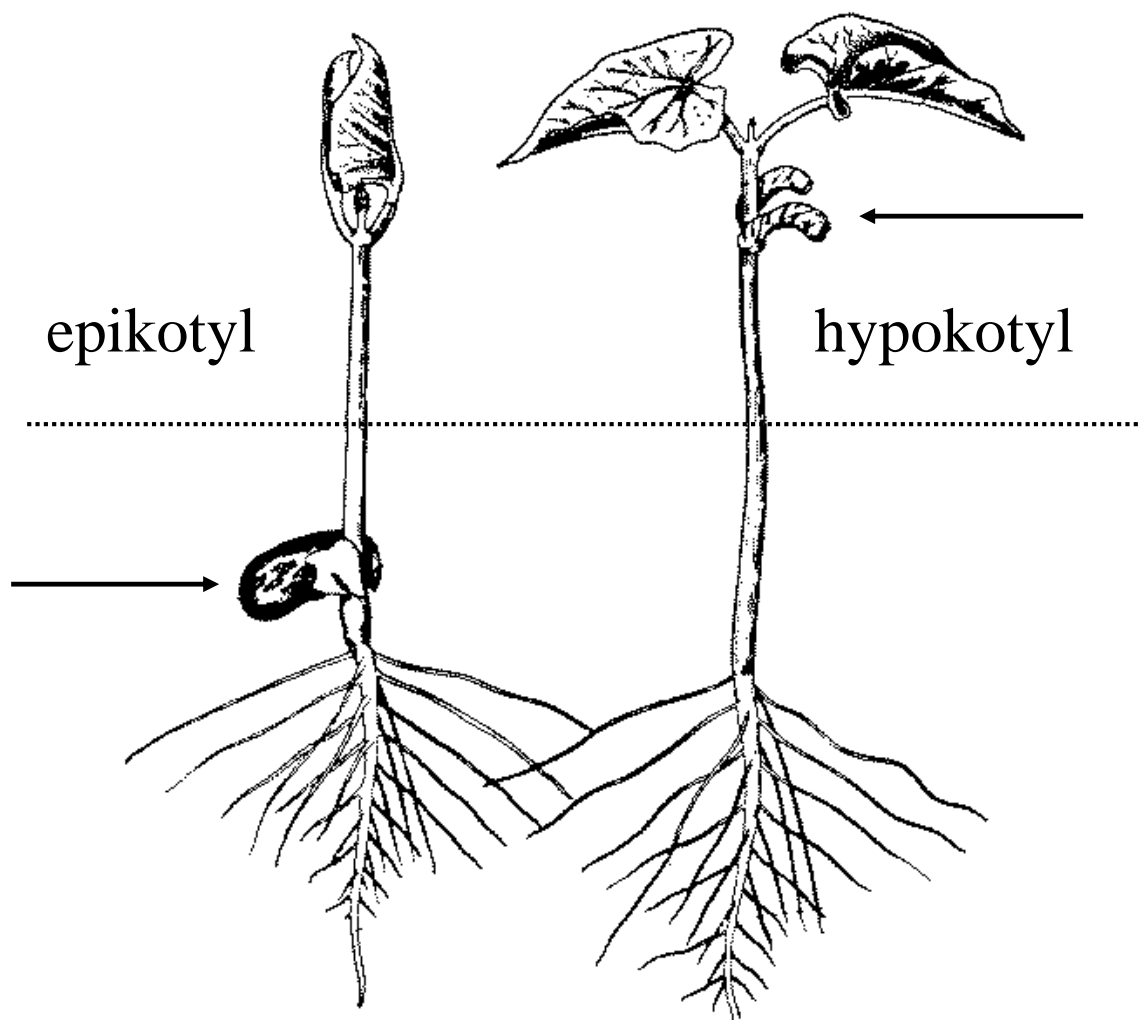
v syrovém stavu **jedovatý!**

fazol šarlatový (*Phaseolus coccineus*)

v syrovém stavu **jedovatý!**

klíčení fazolu

fazol šarlatový

(*Phaseolus coccineus*)

podzemní (hypogeické), nadzemní (epigeické)
dělohy

fazol obecný

(*Phaseolus vulgaris*)

dělohy

sója luštinatá (*Glycine max*)

luskovina

bob obecný **(*Faba vulgaris*)**

pícnina, luskovina

lupina mnoholistá **(*Lupinus polyphyllus*)**

trnovník akát (*Robinia pseudacacia*)

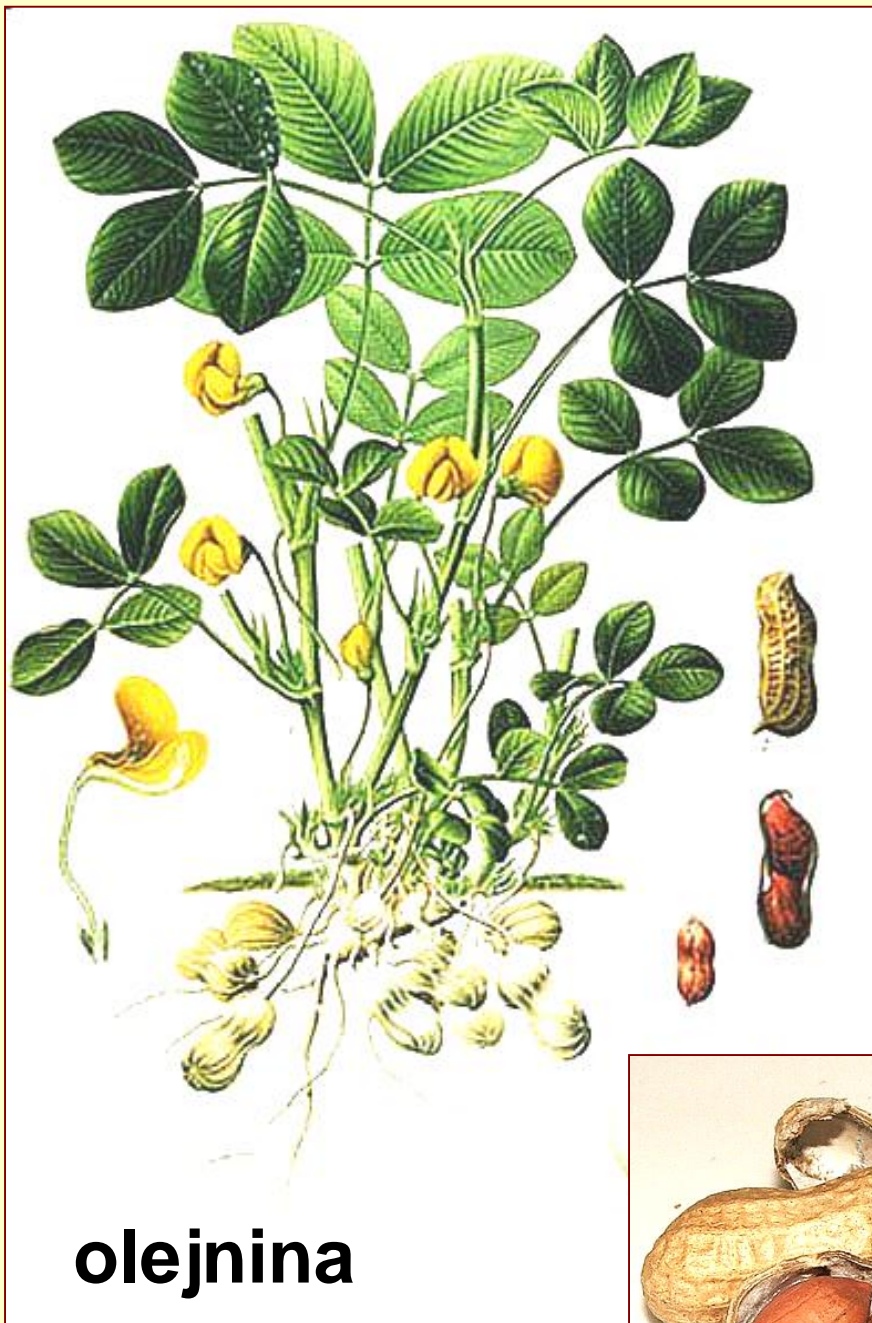

jedovatý!

štědřenec odvislý (*Laburnum anagyroides*)

podzemnice olejná (*Arachis hypogaea*)

cizrna beraní (*Cicer arietinum*)

luskovina

lékořice lysá **(*Glycyrrhiza glabra*)**

léčivá

úročník bolhoj (*Anthyllis vulneraria*)

kozinec sladkolistý
(*Astragalus glycyphyllus*)

kručinka barvířská (*Genista tinctoria*)

jednoduchý list